

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เพื่อจะตอบสนองความต้องการอันไร้ขีดจำกัดของมนุษย์ในยุคข่าวสารข้อมูล (Information Age) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้เกิดระบบโทรคมนาคมในรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมากมายหลายแบบ การสื่อสารโทรคมนาคมกลายเป็นโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) หนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศ และมีผลกระทบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก รวมทั้งเป็นตัวทำลายอุปสรรคที่ขวางกั้น ในการติดต่อสื่อสารของสังคมส่วนต่างๆ ของโลก

สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาจาก วิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารคือแนวคิด โลกาภิวัตน์ (Globalization) เป็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอันสืบเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่างประเทศเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ปัจจุบันมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างกว้างไกล ทำให้เรามีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรม และการเมืองทั้งของตนเอง และของประเทศอื่นๆ มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามเชื่อว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะมีแต่ผลดีเท่านั้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาก็มีด้วยเช่นกันคือ ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมดั้งเดิมไปสู่วัฒนธรรมสากล

การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้บรรดาประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจและประเทศที่กำลังพัฒนาหลายประเทศได้พยายามทำความเข้าใจ เพื่อจะได้วางนโยบายการบริหารประเทศของตนเอง และสร้างประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยให้มนุษย์สามารถแสวงหาข้อมูลและความรู้ได้อย่างรวดเร็วกว้างขวาง และใช้ค่าใช้จ่ายน้อยลง จึงจำเป็นที่จะต้องรู้แหล่งของข้อมูล และรูปแบบวิธีการกลั่นกรองให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งมีการตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลนั้นๆ ด้วยเกิดปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เช่น ระบบฐานข้อมูลที่เก็บข้อมูลประวัติส่วน

บุคคล รวมทั้งการซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถูกนำไปใช้ในทางมิชอบ

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตนับเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพราะหากเราจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารในการทำงานประจำวัน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะเป็นช่องทางให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่เราต้องการได้ภายในเวลาอันสั้น ข่าวสารและเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆ ทั่วโลก หรือแม้กระทั่งความต้องการในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการศึกษาหรือปฏิบัติในชีวิตประจำวันก็สามารถสืบค้นได้จากอินเทอร์เน็ตเช่นกัน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับคนในทุกสาขาอาชีพที่จะได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ ที่มีความรวดเร็วกว่าสื่ออื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือแม้แต่โทรทัศน์ และหากเรามีความจำเป็นต้องติดต่อกับบุคคลอื่นเป็นประจำไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในประเทศหรืออาศัยอยู่ภายนอกประเทศ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถช่วยให้การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยลง ดังนั้นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกลายเป็นสิ่งที่ทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจมันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ส.ป.ป.ลาว) เป็นอีกประเทศหนึ่งที่กำลังเริ่มต้นและปรับตัวเองเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ดังกล่าวในด้านการสื่อสารโทรคมนาคมใน ส.ป.ป.ลาว เริ่มต้นขึ้นครั้งแรก ช่วงตอนปลายทศวรรษที่ 1950 โดยกำหนดให้กิจการโทรคมนาคมใช้เฉพาะในงานของราชการเท่านั้น และมีเฉพาะในเมืองที่สำคัญเช่น นครหลวงเวียงจันทน์ หลวงพระบาง ปากเซ และสุวรรณเขต เรียกได้ว่าเป็นระบบการสื่อสารโทรคมนาคมที่ล้าหลัง มีการลงทุนในปริมาณน้อย ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของการเพิ่มขึ้นของประชากร และการขยายตัวของเศรษฐกิจ โดยในช่วงปลายของทศวรรษที่ 1980 ทัว ส.ป.ป.ลาวมีโทรศัพท์เพียง 6,000 เลขหมายเฉลี่ยแล้วประชากร 100 คน ต่อหมายเลขโทรศัพท์ 0.16 เลขหมาย และมีค่าการบริการที่สูงกว่าบรรดาประเทศใกล้เคียงถึง 2-3 เท่า (สุนทร คันทะวงศ์, 2543: 11)

กลางทศวรรษที่ 1980 ถึงต้นทศวรรษที่ 1990 ส.ป.ป. ลาวเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเนื่องจากสถานการณ์ทางการเมือง และของระบบเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้ลาวเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบทุนนิยมโลก ภายใต้กลไกเศรษฐกิจใหม่ หรือนโยบาย “จินตนาการใหม่” กล่าวคือ

ในปีค.ศ. 1986 รัฐบาลลาว ได้ประกาศใช้นโยบายเศรษฐกิจแผนใหม่เรียกว่า “กลไกเศรษฐกิจใหม่” โดยมีเป้าหมาย ปรับโครงสร้างองค์กร และระเบียบใหม่ทางด้านเศรษฐกิจ เปิดเสรีทางการตลาดมากขึ้น และส่งเสริมการลงทุน ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงระบบการสื่อสารโทรคมนาคมที่มีการพัฒนามากขึ้น และในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1987 ได้ก่อตั้งวิสาหกิจไปรษณีย์โทรคมนาคมเพื่อรับผิดชอบในการดำเนินงานด้านไปรษณีย์ และโทรคมนาคม

เดือนสิงหาคม ค.ศ. 1990 รัฐบาลลาวได้มีการวางแผนแม่บทในการพัฒนาระบบโทรคมนาคมของ ส.ป.ป. ลาว ปี ค.ศ. 1990-2000 โดยได้รับการช่วยเหลือของ United Nations Development Programme (UNDP) และสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ¹ (International Telecommunication Union: ITU) ทำให้มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการสื่อสารโทรคมนาคมของ ส.ป.ป. ลาวอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามระบบการสื่อสารโทรคมนาคมใน ส.ป.ป. ลาวก็ยังคงไม่ขยายตัว และเติบโตเท่าที่ควร การบริการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่ผูกขาดโดยรัฐมาเป็นเวลานาน

ในช่วงกลางทศวรรษที่ 1990 รัฐบาลลาวเริ่มให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในด้านกิจการโทรคมนาคมเป็นครั้งแรก โดยในเดือนมกราคม ค.ศ. 1994 รัฐบาลลาวได้ลงนามในสัญญาว่าด้วยการพัฒนาโทรคมนาคมใน ส.ป.ป. ลาว ระหว่าง รัฐวิสาหกิจไปรษณีย์ โทรคมนาคมลาว และบริษัทลาวชินวัตรเทเลคอม จากประเทศไทย

ต่อมาในเดือนมกราคม ค.ศ. 1995 ตั้งรัฐวิสาหกิจโทรคมนาคมลาว (Enterprise of Telecommunication Lao: ETL) โดยมีหน้าที่ในการพัฒนา และให้บริการด้านโทรคมนาคมทั้งในและต่างประเทศ

พฤศจิกายน ค.ศ. 1995 รัฐบาลลาวได้ทำความตกลงให้บริษัท The Asia Broadcasting and Communication Network Company Limited of Thailand ได้รับสัมปทานในการพัฒนาดาวเทียม LAO-Star

พฤศจิกายน ค.ศ. 1996 มีการจัดตั้งบริษัทลาวโทรคมนาคมจำกัด (LAO Telecommunication Company Limited: LTC or LaoTel) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างรัฐบาลลาว กับบริษัทลาวชินวัตรเทเลคอม จากประเทศไทย โดยอัตราส่วน รัฐบาลลาวถือหุ้น 51% และบริษัทลาวชินวัตรเทเลคอมถือหุ้น 49% ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด

ในส่วนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตใน ส.ป.ป. ลาว เริ่มเกิดขึ้นมาจากหลายสาเหตุ โดยในปี ค.ศ. 1994 คนต่างประเทศที่อยู่ในลาว และคนลาวที่อยู่ในต่างประเทศ ได้ร่วมกันก่อตั้งระบบแพง

¹ เป็นองค์กรชำนาญพิเศษด้านโทรคมนาคมของสหประชาชาติ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2408 ภายใต้ชื่อสหภาพโทรเลขระหว่างประเทศ (International Telegraph Union) ต่อมารวมเข้ากับสมัชชาวิทยุระหว่างประเทศ (International Radio Conference) ในปี พ.ศ. 2475 กลายเป็น "สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ" มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ปัจจุบันสหภาพมีสมาชิกทั้งสิ้น 209 ประเทศ โดย ส.ป.ป. ลาวได้เข้าเป็นสมาชิกในปี พ.ศ. 2501 มีหน้าที่กำกับดูแล และจัดสรรย่านความถี่ สำหรับกิจการประเภทต่างๆ และประสานงานการใช้ความถี่ของแต่ละประเทศกำหนดวิธีปฏิบัติ และควบคุมลักษณะทางเทคนิคต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวน โดยกำหนดออกมาเป็นข้อบังคับวิทยุ เพื่อให้ทุกประเทศที่เป็นสมาชิกถือปฏิบัติ

ข่าว (Electronic Bulletin Board System: BBS²) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม และสังคมของส.ป.ป.ลาว โดยมีชื่อว่า Soc.Culture.Laos ได้ตั้งชื่อกลุ่มของตนเองว่า LaoNet จุดประสงค์เพื่อที่จะติดตั้งการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาว มาในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1994 LaoNet ได้ใช้โทรศัพท์ในการเชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จาก National Polytechnic Institute ในเมืองเวียงจันทน์ ส.ป.ป.ลาว ไปยังกรุงวอชิงตัน ดีซี เพื่อใช้งานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic mail: e-mail) แต่โครงการดังกล่าวก็ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากมีปัญหาทางเทคนิค และต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงมาก จึงล้มเลิกโครงการไป (Uimonen, 2000: 1-4)

ในเดือนกรกฎาคม ปี ค.ศ. 1996 โดยความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ The Canadian International Development Research Centre (IDRC) ได้ให้งบประมาณเพื่อซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้วิธีการโทรศัพท์ต่อเชื่อมกับเครื่องคอมพิวเตอร์บริการ (Server³) ในประเทศสิงคโปร์ เพื่อเข้าใช้บริการ e-mail

อีกสาเหตุหนึ่งที่เกิดการเริ่มต้นใช้งานอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาวคือ ผลประโยชน์ทางธุรกิจของบริษัทธุรกิจที่เข้าไปลงทุนในส.ป.ป.ลาว รวมทั้งองค์การความช่วยเหลือระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้งานอินเทอร์เน็ต องค์กรหลายๆ แห่งจึงยอมที่จะใช้โทรศัพท์โทรทางไกลเข้ามาในประเทศไทยเพื่อขอใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider: ISP) ในประเทศไทยซึ่งทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้น แต่ก็มีบางองค์กรที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐบาลลาวให้ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม โดยใช้ Societe Internationale de Telecommunications Aeronautiques network (SITA) ของประเทศฝรั่งเศส เป็นช่องทางในการเชื่อมต่อ

เดือนสิงหาคม ค.ศ. 1998 Globenet (นักลงทุนจากสหรัฐอเมริกา) ได้เข้ามาติดตั้งการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาวโดยใช้ระบบการติดต่อผ่านดาวเทียม กับประเทศฟิลิปปินส์ และได้รับการอนุญาต ในการเชื่อมต่อจากกระทรวงแถลงข่าว และวัฒนธรรม ส.ป.ป.ลาว ในการเผยแพร่ข่าวสารจาก สำนักข่าวสารประเทศลาว (Lao News Agency (Khaosan Pathet Lao: KPL)) ในช่วงแรกของการบริการของ Globenet มีผู้ใช้บริการภายในเมืองเวียงจันทน์ประมาณ 50 องค์กร

² เป็นโปรแกรมหนึ่งที่ทำหน้าที่เก็บรายการหัวข้อ หรือข้อมูลที่เป็นที่สนใจ ผู้ที่ต้องการทราบข้อมูลเหล่านี้ อาจจะโทรศัพท์ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อขอคัดลอกเพิ่มข้อมูล หรือสอบถามข้อความก็ได้ (มีใช้เฉพาะในระบบเครือข่าย)

³ เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องหลักในระบบเครือข่าย (Network) หนึ่งๆ ทำหน้าที่เป็นตัวควบคุมคอมพิวเตอร์อื่นๆ ที่มาเชื่อมต่อในเครือข่ายเดียวกันคอมพิวเตอร์เครื่องนี้มีหน้าที่จัดการดูแลว่า คอมพิวเตอร์เครื่องใดของใช้อุปกรณ์อะไร ในขณะที่เดียวกัน ก็จะเป็นที่เก็บข้อมูล และ โปรแกรมที่คอมพิวเตอร์ในเครือข่ายจะเรียกไปใช้ได้

ต่อมาในเดือนมกราคม ค.ศ. 1999 คณะกรรมการอินเทอร์เน็ตแห่งประเทศไทย (Lao National Internet Committee: LANIC) ได้ให้การอนุมัติ ผู้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) ในส.ป.ป.ลาว 2 แห่งคือ Globenet และ PlaNet Computer

PlaNet เริ่มเข้ามาทำการตลาดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1999 แต่ก็ติดปัญหาในเรื่องข้อจำกัดของจำนวนคู่สายโทรศัพท์ที่มีไม่พอเพียง มาในปี ค.ศ. 2001 PlaNet ได้ทำข้อตกลงกับทางรัฐวิสาหกิจโทรคมนาคมลาว (Enterprise of Telecommunication Lao: ETL) ในการเพิ่มจำนวนคู่สายโทรศัพท์เป็น 128 คู่สาย และเริ่มให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านทางสายโทรศัพท์อย่างเต็มรูปแบบในเดือนมกราคม ค.ศ. 2002 โดยการเชื่อมต่อของ PlaNet จะต่อออกไปต่างประเทศโดยใช้เส้นใยแก้วนำแสง (Fiber-Optic) ต่อกับประเทศไทย

ก่อนหน้านี้ รัฐบาลลาว โดยกระทรวงคมนาคม ขนส่งไปรษณีย์ และก่อสร้าง ได้ให้อนุญาตบริษัทลาวโทรคมนาคมจำกัด (LAO Telecommunication Company Limited: LTC or LaoTel) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเองให้บริการอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997 แต่ก็ประสบปัญหาด้านเงินทุนและบุคลากร จนในที่สุดได้มีบริษัทเอกชน 2 บริษัทคือ PlaNet และ GlobeNet เข้ามาทำการตลาด และให้บริการอินเทอร์เน็ตแทน บริษัท ลาวโทรคมนาคม จำกัด เริ่มให้บริการการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1999 โดยเชื่อมต่อกับเครือข่าย SingNet ของประเทศสิงคโปร์

ส.ป.ป.ลาวมีปัญหามากในการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งมาจากหลายๆ สาเหตุ นั่นคือประชากรส่วนใหญ่ของส.ป.ป.ลาวมีรายได้น้อย และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตมีราคาสูง รวมทั้งการใช้งานอินเทอร์เน็ตจะใช้ได้ก็แต่เฉพาะคนที่อยู่ภายในเมืองใหญ่ และประชากรลาวยังมีความรู้ในการใช้งานน้อย จึงเป็นการจำกัดจำนวนคนใช้งานไปโดยปริยาย รวมถึงเนื้อหาส่วนใหญ่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวกับส.ป.ป.ลาวก็ยังมีน้อย

ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมามีคนลาวจำนวนหนึ่งที่ทำให้ความสนใจในเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในหมู่ของนักเรียน นักศึกษา และนักธุรกิจ เนื่องจากได้รับการศึกษา และมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยส่วนใหญ่จะใช้งานอินเทอร์เน็ตในสถานบริการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ต่างๆ ในเมืองใหญ่ และเมืองท่องเที่ยว เช่นในเขตกำแพงนครเวียงจันทน์ และเมืองหลวงพระบาง (โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเป็นสำคัญมากกว่าคนในท้องถิ่น)

ในส่วน of รัฐบาลลาวเริ่มจะให้ความสำคัญต่อการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต และเห็นความสำคัญในการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตในประเทศ เมื่อส.ป.ป.ลาวได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียนเมื่อปี ค.ศ. 1997 และเข้าร่วมในโครงการข้อตกลงความร่วมมือของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาภูมิภาคโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร หรือ e-ASEAN ด้วย

เหตุดังกล่าวรัฐบาลลาวจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในการวางนโยบายด้านโทรคมนาคมให้พร้อมรับกับกระแสโลกาภิวัตน์ และระบบเศรษฐกิจยุคใหม่

ดังนั้นจากรายละเอียดข้างต้น และเนื่องด้วยในปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาว รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในส.ป.ป.ลาว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องนี้

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาว ระหว่างปี ค.ศ.1994-2002
2. เพื่อศึกษาอุปสรรคของการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาว
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาว

1.3 สมมุติฐานในการศึกษา

1. เครือข่ายอินเทอร์เน็ตส.ป.ป.ลาวจะเกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ขึ้นอยู่กับอิทธิพล 2 ปัจจัย คือปัจจัยภายในประเทศ และปัจจัยภายนอกประเทศ ภายในคือสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องคือ การเข้าร่วมกลุ่มกับอาเซียน
2. อุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นในการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาจากการขาดแคลนทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และงบประมาณในการพัฒนาเครือข่าย รวมถึงประโยชน์ที่แท้จริงของการใช้อินเทอร์เน็ตนอกจากการใช้งานเพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศเท่านั้น

1.4 ระเบียบวิธีวิจัย

1.4.1 ขอบเขตในการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะด้านอินเทอร์เน็ตของส.ป.ป.ลาว เป็นสำคัญ โดยช่วงเวลาที่ต้องการศึกษาอยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1994-2002
2. ขอบเขตของพื้นที่ การศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่เมืองใหญ่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมในการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตในส.ป.ป.ลาว เช่นคำแพงนครเวียงจันทน์ และเมืองหลวงพระบาง
3. กลุ่มที่ศึกษา การศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่กลุ่มผู้ใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต และได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่นบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ หน่วยงานของรัฐบาลที่รับผิดชอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และหน่วยงานเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อส.ป.ป.ลาว

1.4.2 วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ มุ่งให้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ประกอบการอธิบายโดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Analysis) โดยการรวบรวมจากเอกสารต่างๆทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ประกอบกับการดำเนินการวิจัยภาคสนามโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ใช้จะแยกได้เป็น 2 แหล่ง ดังต่อไปนี้

ข้อมูลขั้นปฐมภูมิ ได้จากการวิจัยภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังนี้

- หน่วยงานของรัฐบาลที่รับผิดชอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น สำนักงานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (STEA)
- หน่วยงานเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อส.ป.ป.ลาว เช่น ศูนย์อบรมพัฒนา (Participatory Development Training Center: PADETC) รวมทั้งผู้ประกอบการเอกชนที่มีความจำเป็นต้องใช้งานระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น กลุ่มธนาคาร หรือนักธุรกิจชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในส.ป.ป.ลาว
- บริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) ภายใน ส.ป.ป.ลาว และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ในส.ป.ป.ลาว เขตคำแพงนครเวียงจันทน์

ข้อมูลชั้นทุติยภูมิ มาการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย เอกสารเหล่านี้มีทั้ง เอกสารที่เป็นสิ่งพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งภาษาไทย ภาษาลาว และภาษาอังกฤษ ดังนี้

สิ่งพิมพ์(ทั้งจากภาษาไทย ภาษาลาว และภาษาอังกฤษ)

- สิ่งพิมพ์จากหน่วยงานของรัฐบาลส.ป.ป.ลาว
- สิ่งพิมพ์ของหน่วยงานเอกชน

สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์(ทั้งจากภาษาไทย ภาษาลาว และภาษาอังกฤษ)

- สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงานของรัฐบาลส.ป.ป.ลาว
- สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ขององค์กรความช่วยเหลือระหว่างประเทศในด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
- สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงานเอกชนที่ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

1.4.3 ขั้นตอนการศึกษา

1. รวบรวมข้อมูลจากการศึกษา เอกสารข้อมูล ทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลจาก ห้องสมุดในประเทศไทย และประเทศลาว, ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์, ข่าวสารจากสื่อมวลชน และเอกสารจากหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง กับนโยบายด้านอินเทอร์เน็ตของ ส.ป.ป.ลาว
2. เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ บุคคลที่รับผิดชอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านอินเทอร์เน็ตของส.ป.ป. ลาว
3. รวบรวมข้อมูลที่ได้ นำมาวิเคราะห์
4. วิเคราะห์ข้อมูล และทำการสรุปผล

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบพัฒนาการ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตส.ป.ป.ลาว
2. ทราบอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของส.ป.ป.ลาว
3. ทราบผลกระทบที่เกิดขึ้นในการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของส.ป.ป.ลาว

1.6 นิยามคำศัพท์

พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตส.ป.ป.ลาวที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องระหว่างปี ค.ศ.1994-2002 เป็นการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือเคลื่อนไหวไปตามบริบททางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี

เครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกัน โดยมีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร และมีจำนวนเครื่องอยู่บนเครือข่ายที่มีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก